

Küsimus:

Kas kõigil liigunise kahtlusega patsientidel tuleb kasutada väsimuse küsimustikku või mitte?

Sihtrühm – kõik liiguniseuga patsiendid. Sekkumine – väsimuse küsimustik

PubMed

Otsing läbi viidud 11.01.2018 ja tulemuseks saadud 117 kirjet, ka pärast ajalise ja keelepiirangu lisamist (publikatsioonid alates 2007. aastast, keel: English) jäi nimekirja 97 kirjet (tulemused eraldi failis).

Ravijuhendeid, ühtegi süstemaatilist ülevaateartiklit ei olnud. Ühes uuringus vaadeldi Fatigue Severity Scale'i kasutamist ja tõhusust une-ärkveloleku häirete korral.

1. Validation of the Fatigue Severity Scale in a Swiss cohort.

Valko PO¹, Bassetti CL, Bloch KE, Held U, Baumann CR. Sleep. 2008 Nov;31(11):1601-7.

Taust: Väsimus esineb sagedasti erinevate haiguste puhul olles sage elukvaliteedi languse põhjustaja. 9-osaline Fatigue Severity Scale (FSS) on üks sagedasemalt kasutavaid küsimustikke väsimuse mõõtmiseks, kui siiani on valideeritud vaid väiksemahulistest uuringutes ja üksikute haiguste korral.

Meetod: FSS anti 454 tervete kontrollgrupile, 188 patsiendile multiipelskleroosiga, 235 patsiendile hiljutise isheemilise peajuinfarkiga ja 429 patsiendile une-ärkveloleku häiretega sealhulgas narkolepsia koos katapleksiaga (n=22), rahutute jalgade sündroom (n=79), uneapnoe (n=108), insomnia (n= 62), parasomnia (n=25), päevane liigunisuus/muu hüpersomnia(n=84) ja teised une-ärkveloleku häired (n=49).

Tulemused:

FSS skoor 4 ja enam viitab väsimusele. Une-ärkveloleku häiretega patsientidel leiti kõrgeim FSS skoor insomnia (4.78) ja narkolepsiaga (4.75) patsientidel. Madalaim skoor rahutute jalgade sündroomi (4.02) korral. Korrelatsioon ESSi (Epworth Sleepiness Scale hindamaks subjektiivset unisust) ja FSSi vahel oli üldiselt nõrk ja tugevaim narkolepsia (koos katapleksiaga) ja uneapnoe puhul. See kinnitab fakti, et väsimus ja päevane liigunisuus tavaliselt ei ole omavahel tihedalt seotud vaid viitavad erinevatele sümptomitele. Samas võiks see küsimus olla edasipidi käsitletud kliinilistes uneuuringutes.